

Verantwoord inzetten van GenAI in het academisch schrijfonderwijs: een illusie?

Lieve De Wachter
ILT KU Leuven

input van Stef Van Aken, Annelien De Geest, Janneke van der Loo, Renske Bouwer

KANTL-colloquium ChatGPT

Gent, 21 juni 2024

Inleiding

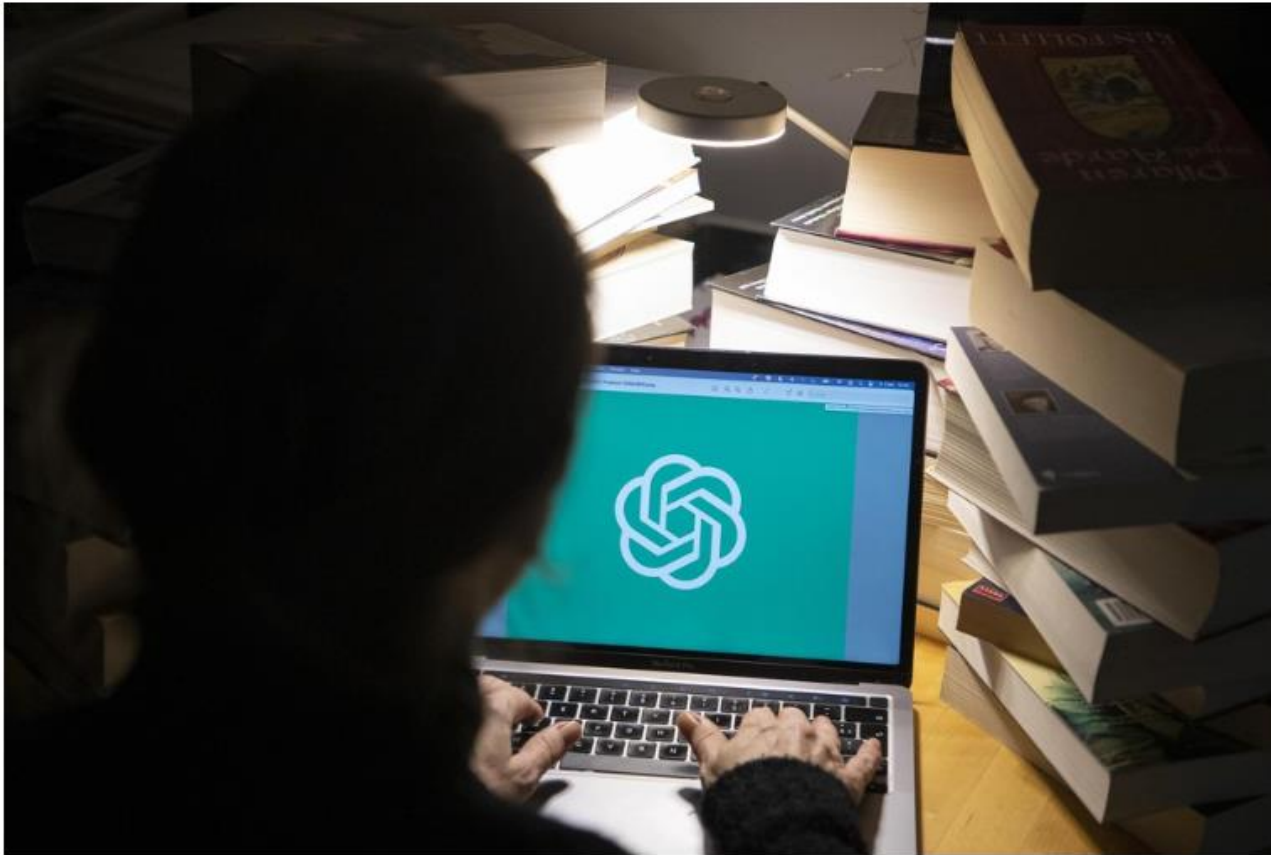
AI en schrijven: de student

AI en schrijven: de docent

AI en schrijven: de opleiding

Conclusies voor het (taal)beleid

De masterproef is dood, is de vader

De thesis is vermoord. Het was de student, met ChatGPT, in zijn studeerkamer. — © Nicolas Maeterlinck/belga

De masterproef mag bij het afval, hij heeft geen bestaansrecht meer, schrijven Gustaaf Cornelis en Marijke Van Vlasselaer.

Gustaaf Cornelis en Marijke Van Vlasselaer

Hoogleraar wijsbegeerte en moraalwetenschappen (VUB); Onderwijsfilosoof (VUB/PXL).

“Vasthouden aan de masterproef, zelfs met allerhande vervangende werkvormen die studenten toelaten over de vaardigheden en kennis te beschikken die ze nodig hebben om autonoom (lees: thans met ondersteuning van generatieve AI) een verhandeling te schrijven, is een nostalgische reflex. We moeten inzien dat er geen plaats meer voor is in de opleiding: elk aspect van de onderzoekscyclus kan en zal door generatieve AI worden uitgevoerd. Wat we hier voor de masterproef aanhalen, geldt voor elke paper waarvan we hopen dat studenten transparant aangeven dat ze er generatieve AI voor hebben ingeschakeld.”

Inleiding

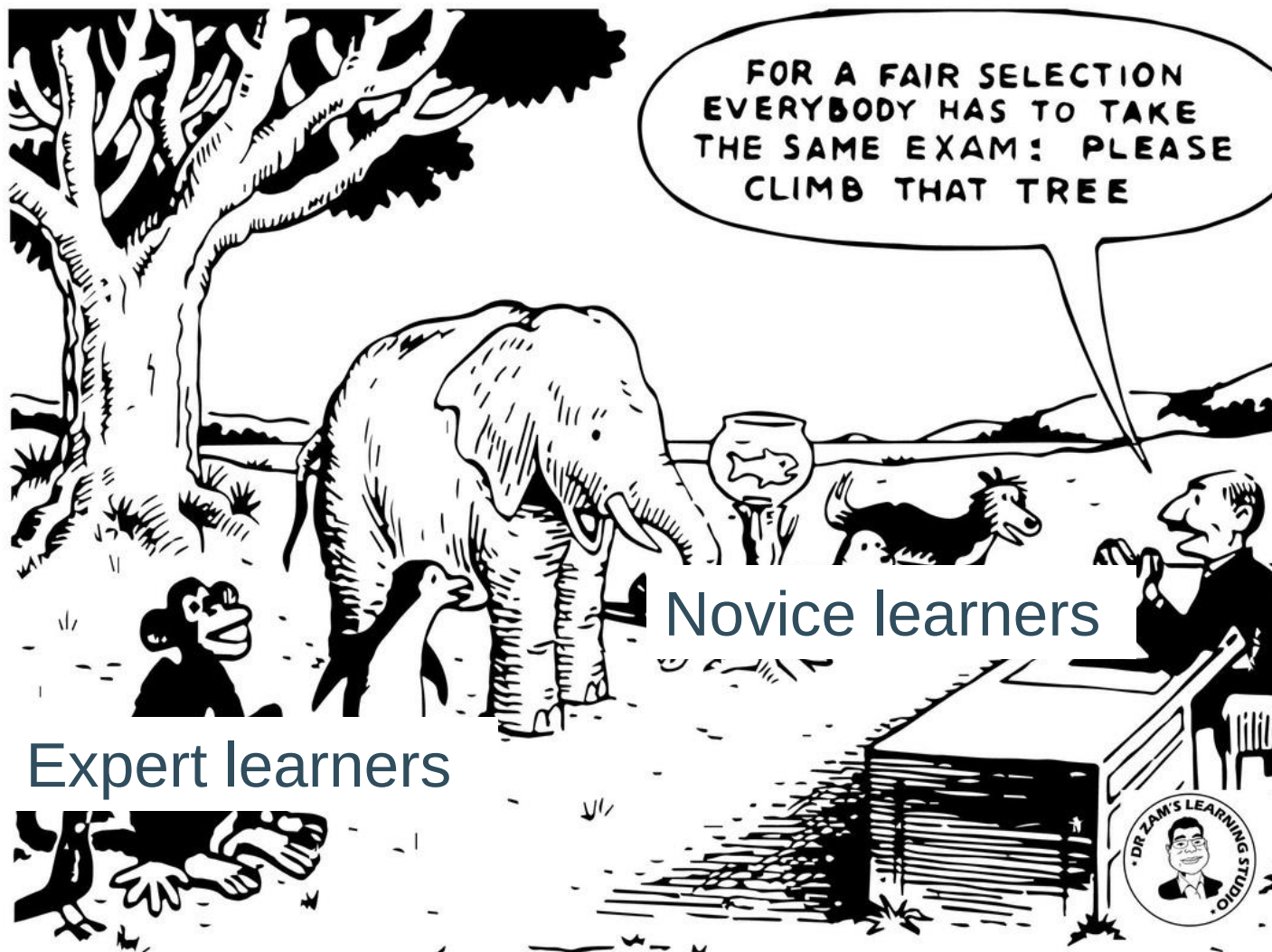
AI en schrijven: de student

AI en schrijven: de docent

AI en schrijven: de opleiding

Conclusies voor het (taal)beleid

Iedereen
gelijk aan
de start?

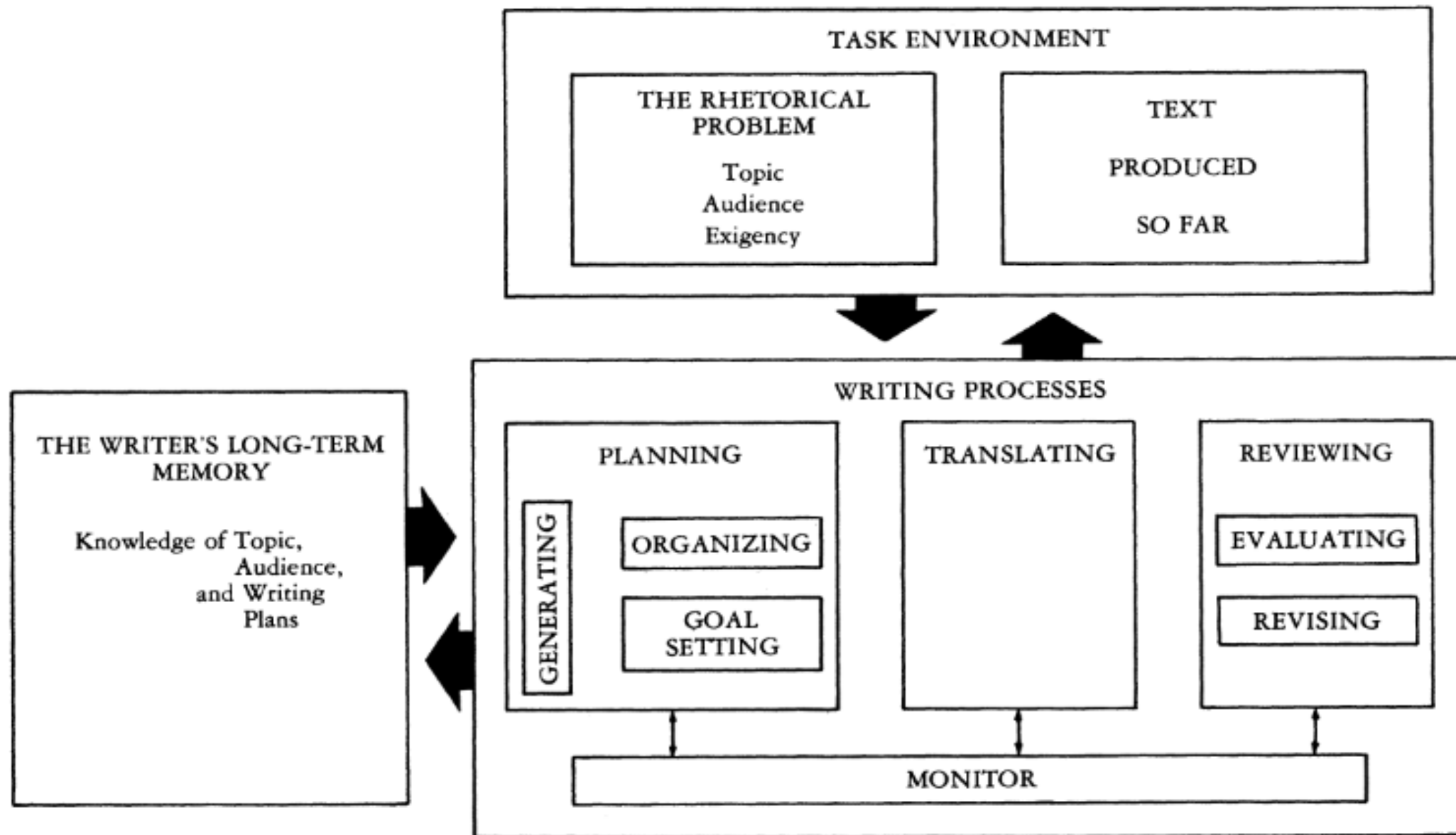

Novice learners

Expert learners

Schrijven is een *proces*

- Is AI wel de grote ‘gelijkmaker’? Kunnen alle studenten er even goed mee overweg?
 - Wat is de rol van AI bij de ontwikkeling van academische schrijfvaardigheid?
-
- welke rol is weggelegd voor de (taal)docent?
 - welke rol is weggelegd voor de opleiding/instelling
 - wat betekent dit voor het (taal)beleid

Wat doen studenten tijdens schrijven als ze ChatGPT mogen gebruiken?

- Onderzoek MAproef Lotte Uyttenbroeck
- Enquête bij ca. 300 studenten (*novice* + *expert*)
- *Think aloud protocols* tijdens schrijven 11 studenten

Onderzoek Lotte Uyttenbroeck

<i>TIJDENS HET SCHRIJVEN</i>											
Voorbeeldzinnen genereren											
Eerste versie genereren	1	1		2		2					
Academische bewoordingen		1									
Zinnen herformuleren		2				6			1		
Stijl academischer maken .	1			1		3	2	1	3		
Grammatica- en spelfouten		2	3	1							1
Synoniemen opzoeken			4				1	3			1
Taalkwesties oplossen			1								1

Casus: Schrijven en presenteren voor mediaprofessionals

Faculteit: Sociale wetenschappen
Opleiding:
communicatiewetenschappen
3e fase bachelor
expert (?) learners

Leerdoel: academische teksten leren omzetten naar teksten voor breder publiek

Van der Loo, J. & De Wachter, L. (2024). *Bewuster schrijver met ChatGPT? Uitdagingen van AI voor het (academische) schrijfonderwijs*. In R. Bouwer e.a. (red.), *Opdat wij schrijven. Herinrichting van het schrijfonderwijs nu* (pp. 152-165). Pica.

Casus: Voorbeeld uit reflectierapport 1 (2023)

- ChatGPT gevraagd om tekst te herschrijven om te kijken wat ChatGPT hiermee zou doen.
 - ChatGPT geeft nieuwe tekst maar weet niet of die beter is.
 - Heb alinea's wat van plaats veranderd omdat dat beter klonk.
- Paar lange zinnen korter gemaakt op basis van informatie uit de les.
- Passieven veranderd.
- Ik weet niet of de tekst nog omslachtig is en ChatGPT weet dat duidelijk ook niet. Heb zelf een paar woorden aangepast.

- in de prompt of in de reflectie geen informatie over **rol, doel, context**
- **geen koppeling** van inzet van ChatGPT aan input uit de lessen
- **novice learner**

Casus: voorbeeld uit reflectierapport 2 (2024)

Allereerst gaf ik de tekst aan CHATGPT om te kijken wat die had op te merken. Daarvoor gaf ik de volgende prompt: **"Kan je volgende tekst herschrijven zodat die duidelijker is voor het doelpubliek? Het doelpubliek zijn de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Laat onnodige informatie weg en herschrijf te lange of ingewikkelde zinnen. Vermijd ook ingewikkelde woordenschat. Tekst:"**

De tekst die ik terugkreeg was al een pak beter. De zinnen waren veel minder complex, al waren ze zeker niet top. Daarnaast waren er nog enkele ingewikkelde en vreemde woorden, zoals: bolders, bewegwijzering...

Casus: voorbeeld uit reflectierapport 2 (2024)

Al had wel van zichzelf heel wat informatie weggelaten (van 426 woorden naar slechts 175). **De volgende informatie plaatste ik terug:**

- Dat het aantal rijbanen gelijk bleef door smaller te worden.
- Het aantal fietsroutes dat zal aangelegd worden.

Ten slotte maakte ik enkele persoonlijke keuzes:

- Het woord 'bolders' liet ik weg. Het leek me niet belangrijk om [...]
- De eerste zin heb ik aangepast zodat 'de aanleg' pas in de toekomst gebeurde. CHATGPT had gemakshalve genoteerd dat die constructie al bezig was.
- Ik vond de persoonlijke toets van het gebruik van 'we' leuk [...] wat volgens mij wel mooi en, in zekere zin, 'verbonden' klonk. [...]

Casus: voorbeeld uit reflectierapport 2 (2024)

Deze vernieuwde tekst haalde ik **nogmaals door CHATGPT**. [...]. Aan deze tekst moest ik terug enkele malen het woord 'ons' veranderen. Het enige andere wat ik daar deed was sommige iets te lange zinnen splitsen.

Deze versie van de tekst nam ik naar de **Schrijfassistent** van de VRT. Deze gaf de volgende opmerkingen:

Het woord 'fietspad' werd veel herhaald. Waar ik kon heb ik dat dan ook proberen oplossen. [...]

De woorden 'aangezien' en 'steeds' werden aangeduid als formeel of ouderwets, dus die veranderde ik [...]. De Schrijfassistent merkte twee passieve zinnen op, maar die hield ik zoals ze waren, omdat ik anders te veel zinnen met 'we' begon.

Casus: voorbeeld uit reflectierapport 2 (2024)

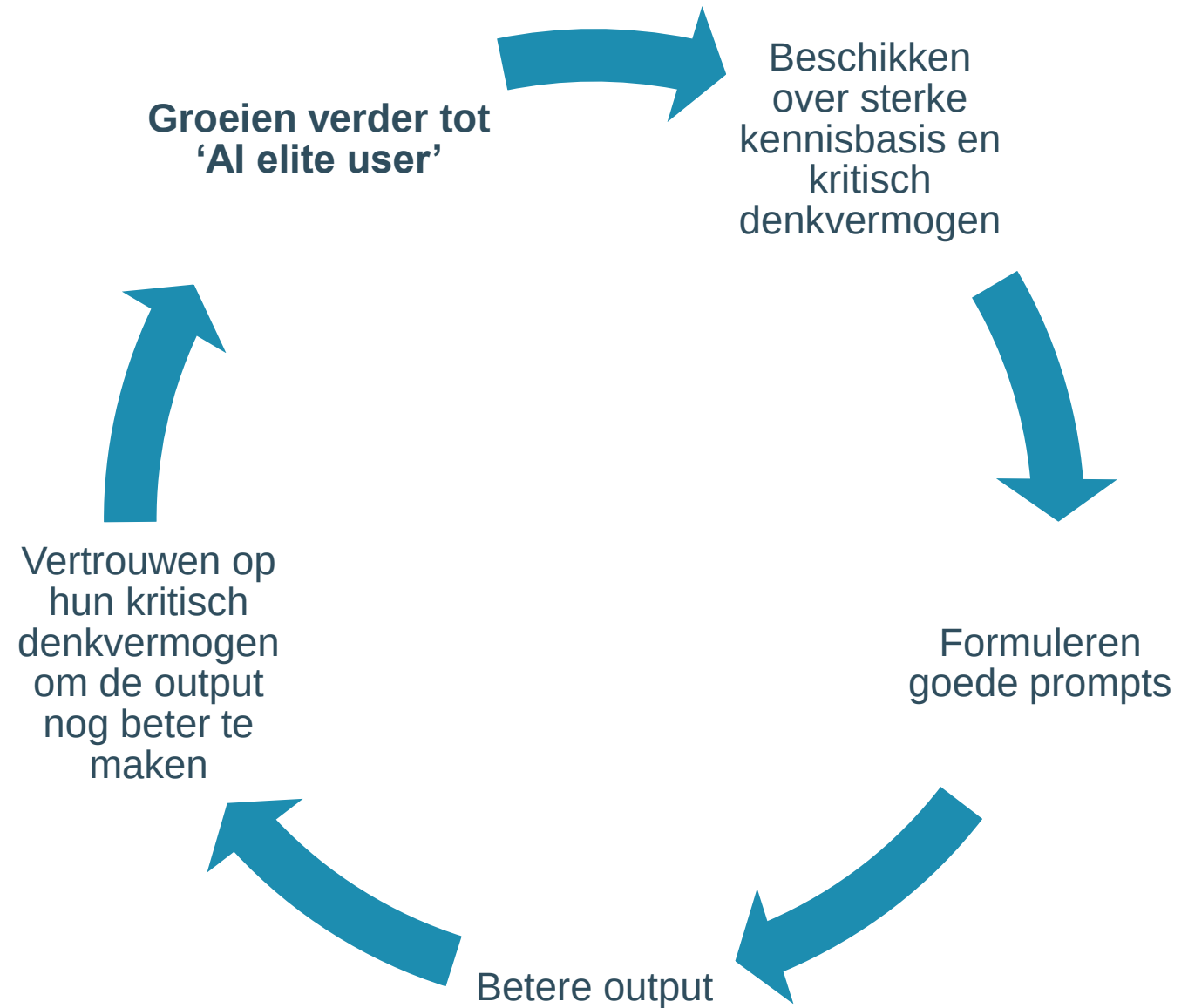

- Ik nam dit stuk tekst ten slotte mee naar de Schrijfhulp van het ILT. Die gaf aan dat mijn zinnen lang waren (21 woorden). Dit paste ik aan, waardoor mijn zinnen nu 15 woorden lang waren.
- Deze tekst had volgens de schrijfhulp een 61,79% op de complexiteitsindex, waar ik tevreden mee was.
- Deze tekst controleerde ik ook nog even met de Schrijfassistent van de VRT, maar die had geen nieuwe opmerkingen.
- Als laatste stap liet ik de tekst enkele dagen links liggen, om ze dan nog eens met een vers perspectief te bekijken. Ik heb enkele zinsconstructies aangepast vooraleer ik het resultaat definitief afdruckte.

Novice learner

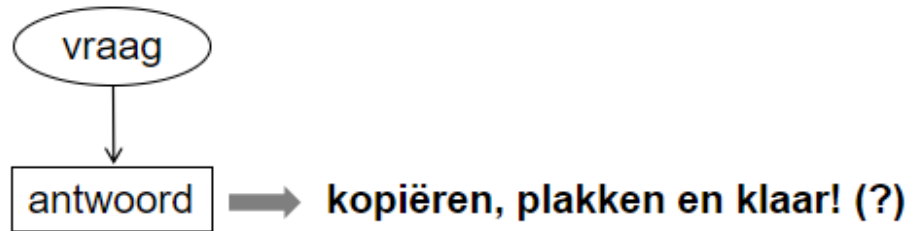

Expert learner

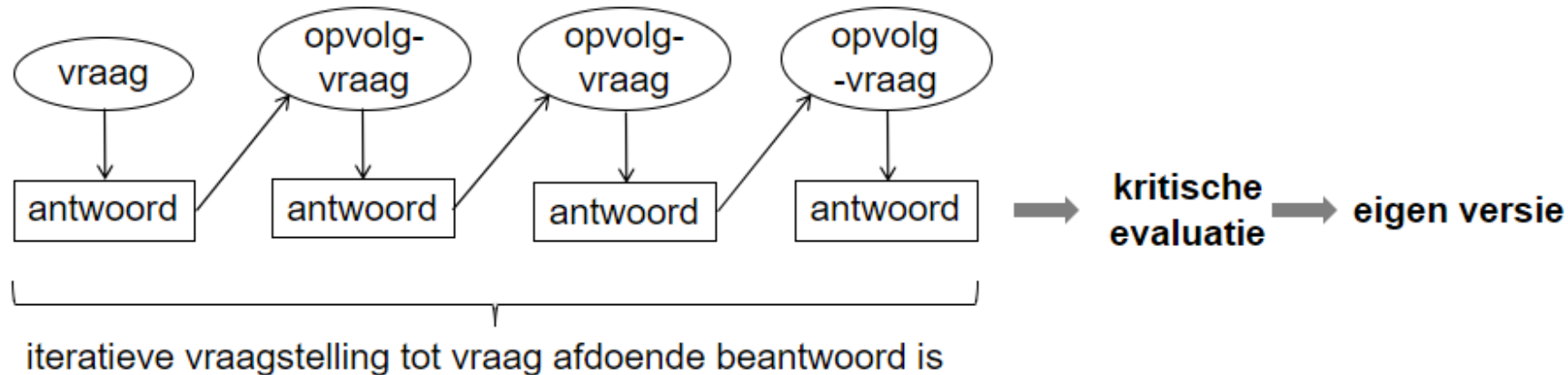

Prompting: grote verschillen

oppervlakkig gebruik

verstandig gebruik

Tussentijdse conclusies

- Inzetten van AI verandert schrijfproces
- Lineariteit minder dan ooit aanwezig
- Grote verschillen tussen studenten

Inleiding

AI en schrijven: de student

AI en schrijven: de docent

AI en schrijven: de opleiding

Conclusies voor het (taal)beleid

Docenten en studenten over de taak van de Universiteit (Tilburg University – Janneke van der Loo)

	Docenten	Studenten
Aan alle studenten van TiU moet geleerd worden wat GenAI is en hoe het werkt.	4.35	4.19
De universiteit moet studenten leren hoe ze GenAI kunnen gebruiken voor hun leerproces	3.85	4.11
TiU moet ondersteuning bieden aan docenten (bijv. training, individueel advies) op het gebied van GenAI voor het onderwijs.	4.22	n/a

Informeren van docenten over GenAI-gebruik (Tilburg University – Janneke van der Loo)

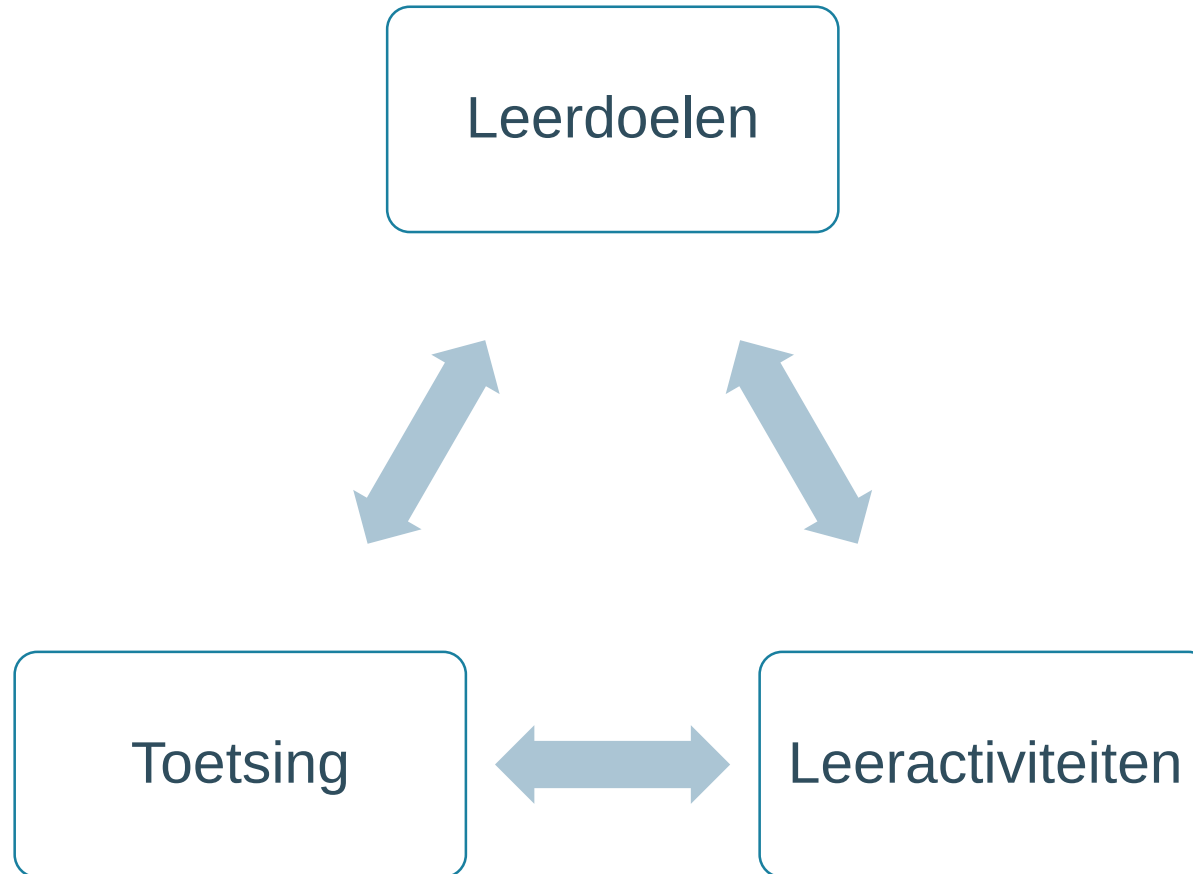
Studenten zouden het hun docent(en) moeten laten weten als ze GenAI gebruiken om...		
	Docenten	Studenten
opdrachten / taken te schrijven		
ideeën te genereren		
structuur en samenhang van teksten te verbeteren		
taalgebruik (spelling/grammatica/stijl) te verbeteren		
cursusmateriaal samen te vatten		
concepten/theorieën uit te leggen		

Informeren van docenten over GenAI-gebruik (Tilburg University – Janneke van der Loo)

Studenten zouden het hun docent(en) moeten laten weten als ze GenAI gebruiken om...

	Docenten	Studenten
opdrachten / taken te schrijven	4.51	3.64
ideeën te genereren	4.10	3.14
structuur en samenhang van teksten te verbeteren	4.01	3.17
taalgebruik (spelling/grammatica/stijl) te verbeteren	3.85	2.80
cursusmateriaal samen te vatten	3.83	2.73
concepten/theorieën uit te leggen	3.79	2.72

Nadenken over...

Toetsing 2023-2024

(Tilburg University – Janneke van der Loo)

Onderzoeksverslag - individueel

Weging: ~~70%~~ > 50%

~~Onderzoeksverslag – in groepen~~

~~Weging: 30%~~

Schrijftentamen

Weging: 50%

Case: Initiatie in de historische praktijk: oefeningen

Faculteit: Letteren
Opleiding: geschiedenis
1e fase bachelor
novice learners
leerdoel: introductie
onderzoeksvaardigheden
+ wetenschappelijke paper

praktijkassistenten geschiedenis +
docenten ILT
3 lessen Academisch Schrijven:
- Structuur
- Stijl
- Tools (Schrijfhulp)
4de les: GenAI

Mag GenAI gebruikt worden aan de universiteit?

KU Leuven kiest ervoor om op termijn **Generatieve Artificiële Intelligentie (GenAI) verantwoord** n te zetten. GenAI tools hebben immers hun weg gevonden naar het werkveld waar je als alumnus terecht zal komen. Het is belangrijk dat je als student begrijpt hoe GenAI werkt zodat je de academische standaarden kan handhaven en eigenaarschap kan behouden over de geschreven tekst.

Wat is GenAI? Algemene principes

Case : Initiatie in de historische praktijk: oefeningen

Algemene principes

- › **Transparantie** over het gebruik van GenAI afhankelijk van het soort gebruik.
- › **Verificatie** van de correctheid van de gegenereerde output met aandacht voor correcte bronvermelding.
- › **Respect** voor auteursrechtelijk beschermd materiaal, persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie (waaronder niet beschermd IP) door deze niet in te voeren op platformen die worden beheerd door externen (niet-KU Leuven servers). Je hebt de uitdrukkelijke toestemming van zij die eigenaar zijn van de gegevens, informatie of het materiaal.
- › **Verantwoordelijkheid** voor het correct gebruik van GenAI (met ondersteuning) en voor de output die je publiceert (in het kader van onderwijs).

Samengevat: als je de

- › Er zijn **2 basisprincipes** voor studenten:

1. je bent als student **volledig verantwoordelijk** voor wat je indient;
2. je ziet er als student op toe dat het werkstuk **ondubbelzinnig toelaat om te evalueren welke competenties jij als student verworven hebt.**

Copilot gebruiken als zoekrobot

Schrijf een tekst waarin deze onderzoeksvraag centraal staat:
Welke verschillen zijn er merkbaar bij vergelijking van de contemporaine dertiende-eeuwse voorstelling van Margareta van Leuven door Caesarius van Heisterbach met latere hagiografische voorstellingen van Margareta door Johannes Gielemans in de vijftiende eeuw en Johannes Molanus in de zestiende eeuw? Wat kan hiervoor een mogelijke verklaring zijn?

In de **dertiende eeuw** tekende **Caesarius van Heisterbach**, een Duitse novicemeester en bekende middeleeuwse hagiograaf, de legende van de zalige Margaretha van Leuven op. Deze legende illustreerde de deugd van eenvoud in zijn werk “**Dialogus miraculorum**”. Volgens Caesarius werd Margaretha rond **1207** geboren in armoede. Als jonge vrouw werkte ze in een herberg in Leuven. Op de vooravond van haar vertrek naar het klooster werd haar oom, de herbergier, vermoord door reizigers. Margaretha keerde terug naar de herberg en vond de overvallers en de lijken. Ze werd overmeesterd en later zalig verklaard¹.

In de **vijftiende eeuw** verzamelde **Johannes Gielemans**, een augustijnen-kanunnik van het Rooklooster in het Zoniënwoud, de levens van Brabantse heiligen in één handschrift, het “**Hagiologium Brabantinorum**”. In dit werk staan twee miniatures van de hand van de **Meester van Johannes Gielemans**, een miniaturist uit Brussel. Johannes Gielemans’ voorstelling van Margaretha kan verschillen van Caesarius’ versie, aangezien het een andere tijd en context betreft².

In de **zestiende eeuw** schreef **Johannes Molanus** over Margaretha in zijn werk “**Historologium Brabantinorum**”. Deze latere hagiografische voorstellingen kunnen variëren vanwege veranderende culturele, religieuze en artistieke invloeden. Mogelijke verklaringen voor deze verschillen zijn de evolutie van religieuze opvattingen, artistieke stijlen en de behoefte om de heilige Margaretha aan te passen aan de tijdsgeest³.

Kortom, de voorstellingen van Margaretha van Leuven door Caesarius van Heisterbach, Johannes Gielemans en Johannes Molanus weerspiegelen de tijd en context waarin ze werden gecreëerd, en elk draagt bij aan ons begrip van deze bijzondere heilige.

Meer informatie

1 nl.wikipedia.org

2 nl.wikipedia.org

3 lirias.kuleuven.be

4 volksverhalen.be

5 jeroenboschplaza.com

6 vrt.be

Chat GPT als taalassistent

You

verwerk de volgende tekst naar een tekst zonder passieven: In het laatste hoofdstuk worden conclusies getrokken, worden de beperkingen van de onderzoeksofzet besproken, worden suggesties gedaan voor vervollexperimenten, en wordt beschreven hoe er rekening kan worden gehouden met de resultaten van dit onderzoek.

ChatGPT

Het laatste hoofdstuk trekt conclusies, bespreekt de beperkingen van de onderzoeksofzet, doet suggesties voor vervollexperimenten, en beschrijft hoe men rekening kan houden met de resultaten van dit onderzoek.

 You
kan je de zinnen verbeteren?

 ChatGPT
Zeker! Hier zijn de verbeterde versies:

1. "Het onderzoeken van de impact van een epidemie op de bevolkingsstructuur wek **mijn** interesse."
2. "Uit **mijn** onderzoek blijkt dat Botswana het hoogste aantal gevallen van hiv/aids in Afrika heeft."

 You
Dat lijkt me nog altijd wat te persoonlijk

 ChatGPT
Je hebt gelijk. Hier zijn neutralere en meer wetenschappelijk klinkende versies:

1. "Het onderzoeken van de impact van een epidemie op de bevolkingsstructuur is een interessant aspect."
2. "Onderzoek toont aan dat Botswana het hoogste aantal gevallen van hiv/aids in Afrika heeft."

Case 1: tussentijdse conclusies

- helder **kader** is nodig, want studenten zijn onzeker
- AI (Copilot) als **zoekrobot**
- AI als **taalassistent** (... maar moeilijk voor een novice learner!)
- fundamentele denkoefening: wat moeten studenten nu eigenlijk **kennen** en **kunnen**?

Inzichten

- Veel 'novice learners' (maar niet alle) vinden het moeilijk om de output van ChatGPT te beoordelen.
- Een schrijfoopdracht biedt veel aanknopingspunten om te reflecteren op **genrekenmerken** van academische teksten en op de kansen en bedreigingen van het gebruik van ChatGPT voor (leren) schrijven.

Case: English for Professional Purposes

Faculteit: Ingenieurswetenschappen

Opleiding: verschillende afstudeerrichtingen (master)

Novice and expert learners | relatief hoog startniveau: B2 tot C1+ | internationaal

Doelstelling: studenten voorbereiden om op een professionele en accurate manier te communiceren in een Engelstalige bedrijfsomgeving

Vocabulary &
Grammar Test (25%)

Writing (35%)

Oral (40%)

Writing assignments:

- **Evaluation report** (evaluatie van een presentatie van een medestudent)
 - Formuleren van constructieve feedback
 - Semi-formele stijl (cf. performance review)
- **Business proposal** (a.d.h.v. een specifieke case)
 - Zakelijk en helder schrijven, aangepast aan het doelpubliek
 - Structureren van een langere tekst
- **CV & cover letter**
 - Startpunt voor job interview practice
 - Bruikbaar in hun sollicitatieproces

Before Chat GPT: the rise of Grammarly

people to a technical, scientific and engineering education programmes.

Thus 4Ever should also offer a similar programme, not only to spark interest to them, but also to create marketing to work for 4Ever. This programmes involves sending '4Ever ambassadors' to schools to teach students about science and to spark their interest in the company.

Sending said '4Ever ambassadors' could lead up to a satisfiable number of young graduates interested in taking the position as operators in our company. This suggestion will also improve 4Ever's public image by leading new people in the world of STEM

Appealing to engineers

Holding small organised events like hackathons or workshops, not only offer the ability for Engineering students to network with our company, but also spark interest in our projects.

Conclusion and recommendations

In brief, there is a massive need to regain public favours and appeal to recruit new employees. To regain public favour, I recommend sending '4Ever ambassadors', conducting regular health and safety inspections, and donating to charities involving combatting pollution.

Replace the word
scientific

Change the determiner
programmes

Change preposition
up

Change preposition
in

Correctness · Correct subject-verb agreement ⓘ

..., not only **offer** **offers** the ability...

Accept

Dismiss

Remove the comma
company,

Correct subject-verb agreement
spark

The launch of DeepL Write

School endorsement

→ The 'Choose STEM' initiative shows precedent of attracting more young people to a technical, scientific and engineering education programmes. Thus 4Ever should also offer a similar programme, not only to spark interest to them, but also to create marketing to work for 4Ever. This programmes involves sending '4Ever ambassadors' to schools to teach students about science and to spark their interest in the company. Sending said '4Ever ambassadors' could lead up to a satisfiable number of young graduates interested in taking the position as operators in our company. This suggestion will also improve 4Ever's public image by leading new people in the world of STEM

Conclusion and recommendations

In brief, there is a massive need to regain public favours and appeal to recruit new employees. To regain public favour, I recommend sending '4Ever ambassadors', conducting regular health and safety inspections, and donating to charities involving

School endorsement

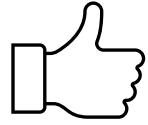
→ The 'Choose STEM' initiative ~~shows precedent of~~ → has demonstrated the potential for attracting more young people to a technical, ~~scientific~~ → scientific and engineering education programmes. ~~Thus~~ → As a result, 4Ever should ~~also offer~~ → consider offering a similar programme; ~~not only~~ to spark interest ~~to them,~~ but ~~also to~~ → and create marketing ~~to work~~ → opportunities for 4Ever → the company. This ~~programmes~~ → programme involves sending '4Ever ambassadors' to schools to teach students about science and to spark their interest in the company. Sending said '4Ever ambassadors' could ~~lead up to~~ → result in a ~~satisfiable~~ → satisfactory number of young graduates ~~interested~~ → expressing interest in taking the position ~~as~~ → of operators in our company. This suggestion will also ~~improve~~ → enhance 4Ever's public image by ~~leading~~ → attracting new people → talent in the ~~world of STEM~~ → STEM field.

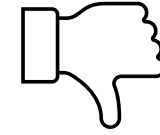
Business Proposal (gedeeltelijk toegestaan)

- Voor Chat GPT: in groep brainstormen en outline maken in de les -> schrijven thuis
- Vanaf feb 2023:
 - Versie 1 tijdens de les zonder gebruik van GenAI
 - Versie 2 na tutor feedback met gebruik van alle beschikbare technologie
- Vanaf 2023-2024:
 - Versie 1 tijdens de les zonder gebruik van GenAI **en Grammarly, DeepL Write, machinevertaling, etc.**
 - Versie 2 na tutor feedback met gebruik van alle beschikbaar technologie

Business Proposal

- Voelt voor studenten eerlijk aan in het kader van een taalvak
- Studenten gaan actief aan de slag met de tutor feedback (2de versie)
- Studenten leren hoe technologie hen kan helpen om hun teksten te verbeteren.

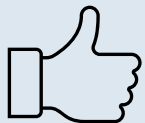
- Taak wordt als moeilijker ervaren (~schrijven onder tijdsdruk)
- Lestijd anders ingedeeld
- 2 versies? = meer verbeterwerk

Aanpassen 2024-2025: meer ruimte voorzien om hen in de les aan de slag te gaan met de feedback en editing tools

CV & cover letter

Talking point: using AI to write your cover letter?

- Voordelen & nadelen
- Stel dat je vertrekt van een cover letter geschreven door AI, hoe maak je die dan beter?
- Stel dat je zelf eerst je cover letter schrijft, hoe gebruik je AI-driven tools dan om je tekst correcter en vlotter te maken?
- Peer review -> editing time -> 2nd peer review

Realistisch en sterker eindresultaat; aanleren kritisch denken

Inleiding

AI en schrijven: de student

AI en schrijven: de docent

AI en schrijven: de opleiding

Conclusies voor het (taal)beleid

Belang van schrijfexpertise in AI-beleid

AI legt problemen in het schrijfonderwijs bloot die er altijd al waren

- Dit is relevant voor alle docenten, niet alleen voor schrijfdocenten
- In de opleidingen wordt veel geschreven, soms wel in elke cursus
- Gebrek aan onderwijs over schrijven en schrijfproces
- Gevolg: docenten geven een opdracht, zonder aandacht of ondersteuning voor het proces
- ... en juist dit vormt in tijden van AI een risico

Vijf stappen voor verantwoord GenAI gebruik (Renske Bouwer)

Stap	Doel	Ondersteunend materiaal
1	Begrijp hoe GenAI werkt en wat het wel (en niet) kan	<i>Slidedeck 1 demonstratie / oefening</i>
2	Bepaal of gebruik van GenAI wenselijk is voor de leerdoelen binnen cursus en communiceer dat helder naar studenten	<i>Template voor cursushandleiding</i>
3	Help studenten hoe ze GenAI op verantwoordelijke wijze kunnen gebruiken	<i>Slidedeck 2</i>
4	Heroverweeg de toetsing van cursus en minimaliseer de risico's van (onverantwoordelijk) GenAI gebruik	<i>Code of conduct of zelfreflectie formulier voor studenten</i>
5	Reflecteer samen met collega's op het gebruik van GenAI in het onderwijs	<i>Trainingen, reflectiebijeenkomsten, innovatieprojecten (USO, EMP, ...)</i>

Algemene conclusies

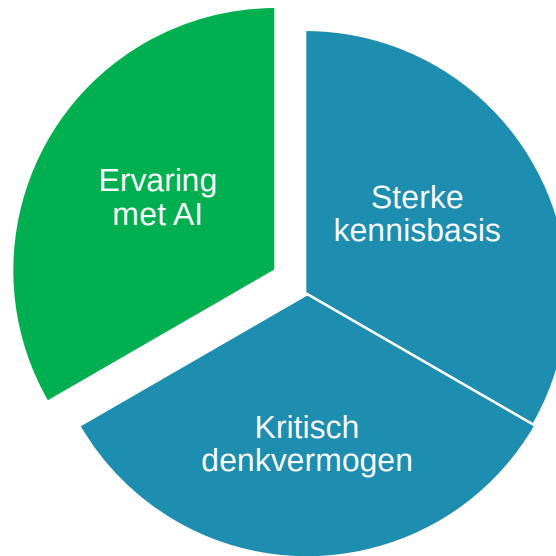
- AI is een uitdaging om als **team** te lijf te gaan
- Evalueer **doelstellingen** van OPO's om relevant te blijven in het 'GenAI-tijdperk'
- Maak evaluatiemethodes AI-proof **of** omarm het gebruik van AI om van studenten sterkere schrijvers te maken

(of een combinatie van beide, cf. vreemdetaalverwerving)

Algemene conclusies: van novice naar expert

- AI onderstreept het belang van ondersteuning **tijdens het schrijfproces**
- Nadenken over taalbeleid essentieel (bv. Leerlijn schrijven, docentprofessionalisering schrijven, studentprofessionalisering)

Van novice tot expert learner

De masterproef is dood, ChatGPT is de vader

De thesis is vermoord. Het was de student, met ChatGPT, in zijn studeerkamer. — © Nicolas Maeterlinck/belga

De masterproef is springlevend. Leve de masterproef!

De thesis is vermoord. Het was de student, met ChatGPT, in zijn studeerkamer. — © Nicolas Maeterlinck/belga

Academisch Nederlands

